

एक दिवसीय वेबिनार

ड्रॅगन फळ पिकासंदर्भातील शेतकऱ्यांच्या समस्या

01 सेप्टेंबर, 2020 सकाळी 10.00 वाजता

~ संयोजक ~

डॉ. गोरक्ष वाकचौरे

~ सह-संयोजक ~

डॉ. कमलेश कुमार मीना || डॉ. महेश कुमार

Registration Link: <https://forms.gle/qXZDPevg6rCru5FG6>

आयोजक

भाकृअनुप- राष्ट्रीय अजैविक स्ट्रेस प्रबंधन संस्था

बारामती, पुणे-413115

कृषि व शेतकरी कल्याण मंत्रालय, भारत सरकार

www.niam.res.in

ड्रॅगन फळ पिकासंदर्भातील शेतकऱ्यांच्या समस्या

चर्चासत्रा बदल

संसाधनांच्या मर्यादीतता आणि कमी उत्पादते मुळे अडचणीत असलेल्या शेत जमीनीसाठी ड्रॅगन फळ हे वरदान ठरले आहे. म्हणूनच अनेक पुरोगामी शेतकऱ्यांनी दुष्काळग्रस्त अल्पभूधारक प्रदेशाला ड्रॅगन फळांची वाढ करून फायद्याच्या ठिकाणी रूपांतर करण्याचा प्रयत्न केला आहे. तथापि, फायद्यासाठी काही अडचणींवर लक्ष देणे आवश्यक आहे. म्हणूनच ICAR-NIASM संस्था शेतकऱ्यांशी संवाद बैठक आयोजित करित आहे.

प्रमुख उद्दिष्टे

- ड्रॅगन फळ पिकाबद्दलची स्थिती जाणून घेणे.
- ड्रॅगन फळ लागवडीबद्दल शेतकऱ्यांच्या अडचणी व मते जाणून घेणे.
- संशोधनीय आणि धोरणात्मक मुद्दे शोधून काढणे.

सहभागी

ड्रॅगन फळ शेतकरी, वैज्ञानिक, उद्योजक आणि विद्यार्थी

कार्यक्रमाची रूपरेशा

सकाळी 10.00 वा.	स्वागत समारोह	डॉ. गोरक्ष वाकचौरे- ज्येष्ठ वैज्ञानिक, ICAR-NIASM, बारामती
सकाळी 10.05 वा.	कार्यक्रमाची सुरुवात	डॉ. हिमांशु पाठक, संचालक, ICAR-NIASM, बारामती
सकाळी 10.20 वा.	महाराष्ट्रातील कोरड्या व दुष्काळग्रस्त भागामध्ये शेतकऱ्यांचे उत्पन्न दुप्पट मिळवून देण्यासाठी ड्रॅगन फळ शेती	मधुकर व्ही. पोतदार अग्रोनोमिस्ट-कमर्शियल फार्मिंगचे सल्लागार , महाराष्ट्र व माजी अग्रोनोमिस्ट, ICRISAT, हैद्राबाद
सकाळी 10.35 वा.	स्मार्ट फळांच्या प्रतीक्षेत: ड्रॅगन फळांची लागवड आणि उद्योगातील विविधता यासाठी कृती योजना	डॉ. जी. करुणाकरण, प्रधान शास्त्रज्ञ आणि प्राभारी प्रमुख, हिरेहल्ली, ICAR-IIHR, बेंगलुरु
सकाळी 10.50 वा.	कोरडवाहू परिस्थितीत अल्पभूधारक शेतकऱ्यांसाठी ड्रॅगन फळ संजीवनी	श्रीकांत एस. कुलकर्णी, हॉर्टीकल्चरिस्ट, AICRP शुष्क झोन फळे, फलोत्पादन विभाग, महात्मा फुले कृषी विद्यापीठ, राहुरी
सकाळी 11.05 वा.	कोरडवाहू क्षेत्रात द्राक्षे शेतीस ड्रॅगन फळ उत्तम पर्याय	श्री. राजेंद्र देशमुख, पुरोगामी ड्रॅगन फळ शेतकरी, बाशी, सोलापूर
सकाळी 11.15 वा.	ड्रॅगन फळांच्या लागवडीतील अडचणी आणि संधी	श्री. अजिंक्य तावरे, पुरोगामी ड्रॅगन फळ शेतकरी, बारामती, पुणे
सकाळी 11.25 वा.	ड्रॅगन फळाबाबत शेतकऱ्यांचे विचार आणि मते	ड्रॅगन फळाचे विविध भागातील शेतकरी
दुपारी 12.00 वा.	शास्त्रज्ञांचा प्रतिसाद आणि संशोधन करण्यायोग्य विषय	शास्त्रज्ञ
दुपारी 12.15 वा.	कार्यक्रमाचे समालोचन	डॉ. हिमांशु पाठक, संचालक, ICAR-NIASM, बारामती
दुपारी 12.30 वा.	आभार प्रदर्शन	कमलेश के. मीना, ज्येष्ठ वैज्ञानिक, ICAR-NIASM, बारामती

ड्रॅगन फळ पिकासंदर्भातील शेतकऱ्यांच्या समस्या

प्रमुख वक्ते

डॉ. हिमांशु पाठक

संचालक, बारामती
भाकृअनुप्र - राष्ट्रीय अजैविक स्ट्रेस प्रबंधन संस्था, कृषि मंत्रालय, भारत सरकार (NIASM),
माळेगाव खुर्द, बारामती-413 115,
<http://www.niam.res.in>

डॉ. मधुकर व्ही.
पोतदार

ड्रॅगन फळ, खजूर, चंदन आणि औषधी व सुगंधी वनस्पती, महाराष्ट्रातील सल्लागार ब्रिटन कोलंबिया विद्यापीठ, कॅनडा येथून पीएचडी (प्लांट सायन्स). माजी सहकारी प्राध्यापक, मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी आणि आंतरराष्ट्रीय पीक संशोधन संस्था (ICRISAT), हैद्राबाद येथे अग्रोनोमिस्ट म्हणून काम पाहिले. वेगवेगळ्या खाजगी संस्थांमध्ये मुख्य कृषीशास्त्रज्ञ आणि संचालक अदि. विविध पदांवरती काम केले.

डॉ. गणेशन करुणाकर

प्रधान वैज्ञानिक आणि प्रमुख, केंद्रीय बागायती प्रयोग स्टेशन, हिरेहल्ली, भारतीय फलोत्पादन संशोधन संस्था येथे कार्यरत आहेत. विदेशातील फळ पिकातील फलोत्पादन क्षेत्राचा २० वर्षांहून अधिक अनुभव आहे. गेल्या ८-१० वर्षांपासून ड्रॅगन फळ, जॅकफ्रूट आणि बटरफ्लावर काम करत आहेत. त्यांनी ड्रॅगन फळ लागवडीसाठी प्रशिक्षण मॉड्यूल तयार केले आहेत आणि पिकाची विविध शेती-हवामान झोनची ओळख करून दिली आहे. आंतरराष्ट्रीय प्लॅटफॉर्मवर त्यांनी भारताच्या ड्रॅगन फळ लागवडीचा अहवाल तयार केला व सादर केला आहे.

डॉ. श्रीकांत एस.
कुलकर्णी

हॉर्टीकल्चरिस्ट, AICRP शुष्क झोन फळे, फलोत्पादन विभाग, महात्मा फुले कृषी विद्यापीठ, राहुरी अंतर्गत कार्यरत आहे. ड्रॅगन फळांची लागवड आणि पेरुमध्ये उच्च घनता लागवड, आंब्याचे कायाकल्प, द्राक्षातील छत व्यवस्थापन आणि भेंडी, काकडी इत्यादींच्या विकासासाठी तंत्रज्ञान विकसित करण्यात महत्त्वपूर्ण योगदान.

श्री. राजेंद्र पी. देशमुख

महाराष्ट्रातील कोरडवाहू बागायती पिकांच्या मिश्र शेतीसाठी ड्रॅगन फळांची लागवड करणारा सुप्रसिद्ध शेतकरी. त्यांनी २०१२ मध्ये बार्शी, सोलापूर येथील स्वतः च्या शेतीवर ड्रॅगन फळांची लागवड सुरू केली. सध्या त्यांनी भारतातील अनेक शेतकऱ्यांना लागवड साहित्य आणि ड्रॅगन फळ लागवडीचे कौशल्य प्रदान केले आहे. त्यांनी व्हिडिओ, ऑस्ट्रेलिया आणि इमार्शलचा दौरा केला आहे.

श्री. अजिंक्य आर.तावरे

बारामतीच्या माळेगाव येथे ऊस पिकाला पर्याय म्हणून पुरोगामी शेतकरी कुटुंबातील तरुण सदस्य, १२ वर्षांपासून ड्रॅगन फळांची लागवड करत आहेत. सध्या उसाच्या तुलनेत त्यांना ड्रॅगन फळ पिकातून ३ पट जास्त उत्पन्न मिळते. लागवड साहित्य पुरवले आणि इतर शेतकऱ्यांना ड्रॅगन फळांची स्थापना करण्यास मदत केली. ड्रॅगन फळ लोकप्रियतेसाठी त्यांनी राज्यस्तरीय प्रदर्शनात लागवड तंत्रज्ञानाचे प्रदर्शन केले. ड्रॅगन फळांची लागवड आणि विपणन याविषयीचे ज्ञान अद्ययावत करण्यासाठी त्यांनी थायलंड, इंडोनेशिया आणि युरोपला भेट दिली.

